

Počítačové programy

Autor: Mgr. Jaromír JUŘEK

Kopírování a jakékoliv další využití výukového materiálu je povoleno pouze s uvedením odkazu na www.jarjurek.cz.

1. Počítačové programy

Počítačový program je souhrn příkazů, které má počítač provést.

Programy můžeme dělit na:

- systémové
- aplikační

Systémové programy jsou programy, které buď jsou přímou součástí operačního systému (např. program na defragmentaci disku, kontrolu disku, formátování disku, apod.), případně mezi ně můžeme řadit i samotné operační systémy (Windows, Linux, apod.) Mezi systémové programy můžeme zahrnout i BIOS počítače.

Aplikační programy jsou ty, které používáme přímo k nějaké práci (Word, Excel, Corel, Nokia PC Suite, apod.)

Programy se vytvářejí pomocí tzv. programovacích jazyků. Těmi může být např. Basic, Pascal, C++, Delphi, apod.

Aplikační programy může běžný uživatel získat různým způsobem. Způsob legálního nabytí programů je závislý i na jejich licencování.

Programy máme totiž:

- **komerční (licencované)** - zpravidla se platí, a to buď jednorázovou částkou při jejich pořízení (např. program Corel, Photoshop), případně i formou pronájmu, což znamená, že uživatel platí pravidelný roční udržovací poplatek (často např. u programů na vedení účetnictví, antivirových programů, apod.). Leckdy se může jednat i o kombinaci obou způsobů - tzn., že uživatel zaplatí vstupní pořizovací poplatek a dále si platí formou ročního udržovacího poplatku aktualizace. Programy se zakupují většinou na CD nebo DVD v kamenných nebo internetových obchodech.
- **sharewarové programy** - je možno je získat zdarma, avšak buď na časově omezenou dobu nebo na dobu neomezenou, ale s omezenými funkcemi (např. v programu na vedení účetnictví lze uložit jen omezený počet účetních dokladů nebo nelze z programu pořídit tiskový výstup, apod.) Tímto způsobem má možnost se uživatel s programy plně seznámit, vyzkoušet si je a následně se rozhodnout, zda mu vyhovují a zda si je tedy zakoupí.
- **freewarové programy** - je možno je pořídit zdarma a bez omezení používat. Tyto programy je možno většinou snadno stáhnout z Internetu (např. ze serveru <http://www.slunecnice.cz> nebo <http://www.stahuj.cz>, apod.) Programy vytvářejí většinou počítačová nadšenci, případně touto formou nabízejí komerční firmy zjednodušené verze, případně zastaralé verze, svých placených produktů. U programů freewarových ale musíme brát ohled na to, komu jsou určeny. Často se totiž stává, že programy jsou volně šířitelné pouze pro domácí využití, ale pro komerční sféru je použít nelze.

Aplikační programy můžeme dělit i **podle způsobu jejich využití:**

- textové editory (např. Word, 602Office, WordPad, Open Office Writer, atd.)
- tabulkové kalkulátory (Excel, Open Office Calc, apod.)
- grafické programy (Corel, Photoshop, Illustrator, Zoner, apod.)
- konstrukční programy (AutoCAD, InvenCAD, apod.)
- komprimační programy (ZIP, RAR, apod.)
- antivirové programy (AVG, AVAST, NOD32, NAV, apod.)

Daly by se najít ještě mnohé další...

Obsah

1. *Počítačové programy*

2